

Kristiansands-barnehagen

Årsplan

Karuss og Skårungen barnehage

2025-2026

Alle barn og unge opplever trygghet, tilhørighet og mestring

Fastsatt av samarbeidsutvalget 20.06.25

Innhold

Vår barnehage.....	3
Karuss og Skårungen barnehageenhet	3
Ny i barnehagen	6
Overganger	6
Hva er barnehagens årsplan?	6
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»	7
Barnehagens hovedsatsingsområde	7
Samarbeid	8
Foreldresamarbeid	8
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	8
Lek og læring i barnehagen	9
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	9
Omsorg og danning	10
Kommunikasjon og språk	10
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	11
Bærekraftig utvikling	11
Livsmestring og helse	12
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	12
Vurdering	13
Progresjon	13
Plan for arbeidet.....	14

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi vil ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg. Vi jobber etter formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Karuss og Skårungen barnehageenhet

Karuss og Skårungen barnehageenhet består av to hus i en felles enhet, med felles ledelse. Magnhild Hovet er enhetsleder på Skårungen og vil ha hovedansvar for daglig drift av den barnehagen. Helle Schiøtz er enhetsleder Karuss og vil ha hovedansvar for daglig drift av den barnehagen. Sammen fungerer de som et lederteam for begge husene i enheten. Noen ganger samtidig, og noen ganger en på hvert hus.

Postadresse

Kristiansand kommune – Karuss/Skårungen barnehage

Postboks 4

4685 Nodeland

Enhetsleder Helle Schiøtz: 90 06 54 29

Enhetsleder Magnhild Hovet: 92 83 17 27

Karuss barnehage

Karussveien 4
4620 Kristiansand
Telefon: 38 11 37 60
E-post: post.karuss.barnehage@kristiansand.kommune.no

Hjemmeside: www.minbarnehage.no/karussbhg

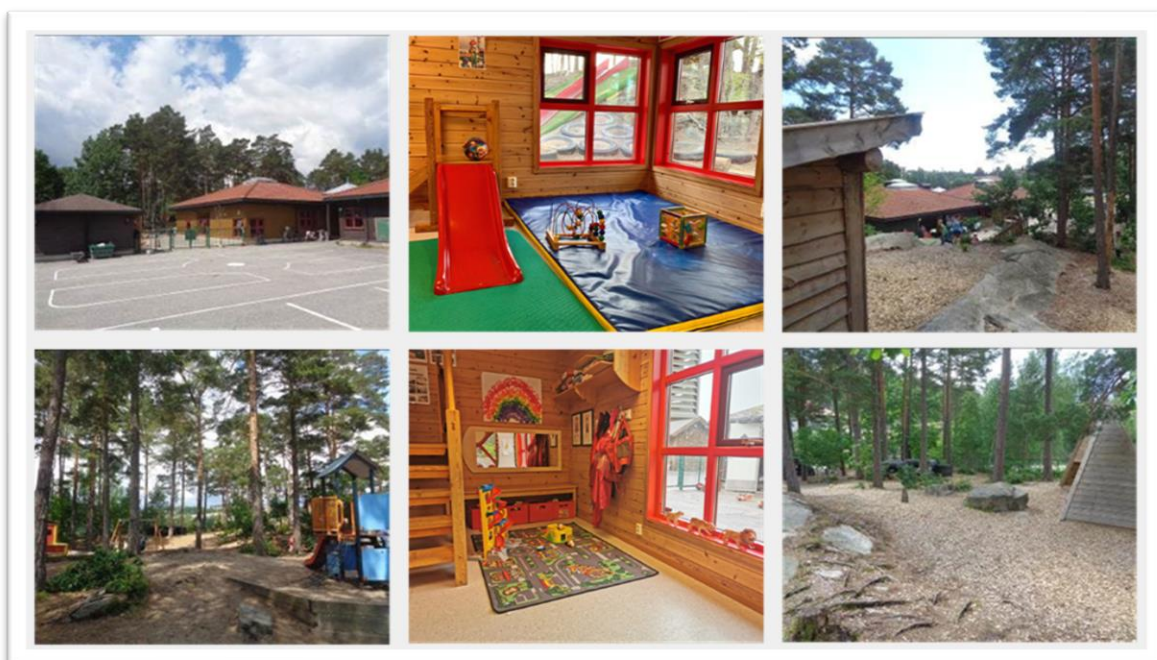

Froskane: 93 42 74 13
Salamander: 99 12 59 42
Rompetrollane: 95 45 00 24

Barnehagen stod ferdig i 1999 og ligger på Karuss i midtre Vågsbygd. Barnehagen ligger på en flott naturtomt ved siden av Karuss skole, i nærheten av Vågsbygdskauen og har en sentral beliggenhet i forhold til andre fasiliteter i Vågsbygd som biblioteket, Myren Gård, Karussbanen, Auglandsbukta, Pers Hage osv. Lekeplassen er variert med trær til å klatre i, kupert terreng og utfordringer for barn i alle aldre. Til sammen tilbyr vi daglig plass til 63 barn. Vi har 14 årsverk knyttet til barnehagen. Barnehagen har tre avdelinger:

Rompetrollane har 15 plasser for barn i alderen 1-3 år. Rompetrollane deles om formiddagen slik at de minste barna alltid er ute før samling og måltid. Toåringene har da aktivitet inne eller er på tur. Avdelingen er på tur minst en gang i uka i hel eller delt gruppe.

Salamander og **Froskane** har 24 plasser på hver avdeling for barn i alderen 3-6 år. Avdelingene deler barna flere ganger i uka for turer og aktiviteter der barna er i faste grupper med faste voksne. Begge avdelingene er ute store deler av dagen. De eldste barna har skoleklubb en formiddag i uka. Skoleklubbene på Salamander og Froskane samarbeider.

Skårungen barnehage

Unn Løvlands vei 29

4622 Kristiansand

Telefon: 38 11 37 20

E-post: Post.Skarungen.Barnehage@kristiansand.kommune.no

Hjemmeside: www.minbarnehage.no/skarungenbhg

Bragdøya: 48 03 52 19

Makrell: 46 42 34 03

Krabbe: 46 42 34 04

Skårungen barnehage stod ferdig i 1993 og ligger på Storenes. Den ligger idyllisk plassert ved sjøen med fine naturomgivelser. Bragdøya ligger bare 10 minutters båttur fra barnehagen. Biblioteket, Auglandsbukta, Pers Hage, Kjosdalen, idrettsplassen og Vågsbygd kirke er innenfor gangavstand. Barnehagen har en variert lekeplass med trær til å klatre i, kupert terreng og utfordringer for barn i alle aldre. Til sammen tilbyr vi daglig plass til 51 barn i Skårungen barnehage. Vi har 12 årsverk knyttet til barnehagen. Barnehagen har tre avdelinger:

Krabbe har 15 plasser for barn i alderen 1-3 år. Krabbe har minst en turdag i uka i nærområdet. På våren har Krabbe turer til Bragdøya. To dager i uka deles gruppa i mindre grupper for planlagte aktiviteter, lek og turer. **Makrell** har 18 plasser for barn i alderen 3-6 år. Makrell har to turdager i uka til Bragdøya, og ellers ute store deler av dagen. Avdelingen deles i mindre grupper flere dager i uka for aktiviteter, samling og lek.

Bragdøya har 18 plasser for barn i alderen 3-6 år. Bragdøya er en avdeling med base på Bragdøya tre dager i uka. Her har vi en gapahuk, lavvo og svært gode boltremuligheter i naturen. Vi har egen avdeling i brakka på Skårungen som vi noen ganger benytter før og etter Bragdøya, og når vi har innedager på land.

Bragdøyagruppa driver store deler av sitt pedagogiske arbeid som temaarbeid, språk-, leke- og lesegrupper i naturen på Bragdøya. Skoleklubbene på Bragdøya og Makrell samarbeider.

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for det enkelte barn og oppstarten skal tilpasses til beste for barnets behov. Foreldrene er aktive med i oppstarten som begynner i det barnet får plass. Barnehagen bygger på [Tilvenning i barnehagen revidert utgave.pdf](#) og legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og som legger grunnlag for trivsel og utvikling.

Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår: I Karuss og Skårungen blir alle nye familier invitert til besøk før sommeren. På første besøk får barnet og foresatte hilse på de ansatte og blir vist rundt i barnehagen. På senere besøk kan barnet med foresatte, komme og leke med barna i barnehagen. Når barnet starter, har barnet fått tildelt en fast plass i garderoben. Kort tid etter oppstart avtaler vi en oppstartssamtale, og vi legger vekt på å gi god tid til tilvenning og en trygg start for både barn og foresatte.

Overganger

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

For barn som skal bytte avdeling, bruker vi tid på å besøke avdelingen i forkant, være med på turer og aktiviteter. Barna blir med på lek og rutinesituasjoner slik som måltid og samlingsstund. Vi bruker overgangsobjekter på gammel og ny avdeling som barna kan kjenne igjen når de begynner til høsten. Overgangsobjekter kan være rim og regler, sanger og konkrete (som en bamse, en bok eller lignende). Personalet bygger relasjoner i god tid, slik at barna skal føle seg trygge. Pedagogene utveksler informasjon om barna, for å kunne sikre en best mulig overgang innad i barnehagen. Personalet tar initiativ til kontakt med familien som skal bytte avdeling.

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

Alle barna som har siste år før skolestart, er med i en gruppe vi kaller skoleklubb. Her jobber de med skoleforberedende aktiviteter, gjør en del oppgaver som er forbeholdt dem, egne turer, øver på hvordan man skal gå i trafikken, «Kroppen er min», eksperimenter, selvstendighetsarbeid, leke ferdigheter, og vanntilvenning i svømmehall.

Når vi nærmer oss skolestart har vi «Skoleklubbtreff» for skolestarterne fra begge barnehagene, slik at de kan bli litt kjent før høsten. På våren bruker vi overføringssekken barnehage/skole, som inneholder ulike konkrete. Sekken er en del av Kristiansand kommune sitt arbeid for å sikre en rød tråd mellom barnehage og skolene. Barn fra begge barnehagene skal i stor grad til de samme skolene. Vi besøker SFO og skolene som barna skal begynne på i nærmiljøet. Barnehagen har også dialog med skolene og SFO på overordnet nivå, gjennom møter hvor vi legger vekt på barnas beste.

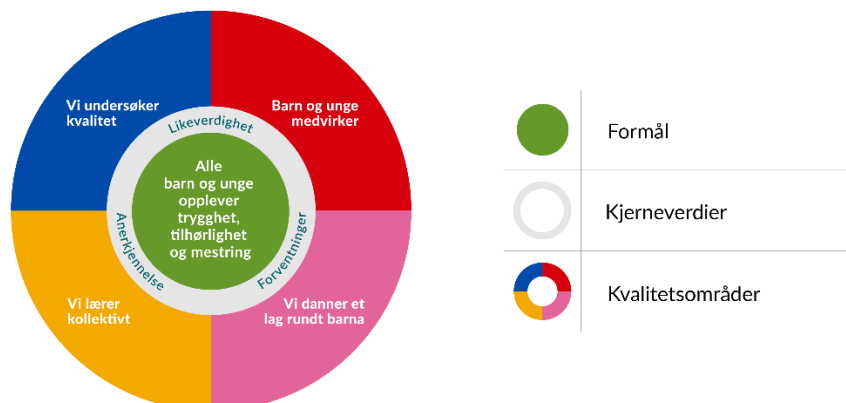
For barn med spesielle behov er det overføringsmøter mellom foresatte, barnehage og skole i løpet av våren.

Hva er barnehagens årsplan?

Loven sier at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Planen skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Barnehagens hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår:

I Karuss og Skårungen barnehage er **livsmestring og uteliv** en viktig ramme for det daglige innholdet og vår pedagogiske praksis. I tråd med verdigrunnlaget for Kristiansandsbarnehagen og Rammeplanen ønsker vi å videreføre søkelyset på at alle barn og unge skal oppleve at de er inkludert i fellesskapet.

Rammeplanen fremhever livsmestring i barnehagen hvor det vektlegges at barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Vi ønsker å fremme barnas fysiske og psykiske helse i barnehagen. Barnehagen ønsker å fremme sosial og emosjonell utvikling og livsmestring. Vi jobber utfra kjerneområder som samspill, engasjement, livsglede, mestring og anerkjennelse.

Naturen og uterommet er et godt utgangspunkt for bevegelsesglede, relasjonsbygning, felles aktiviteter og tid til den gode leken. Vi bruker varierte uteområder som innbyr til god lek og frihetsfølelsen barna kan oppleve når de får leke ute i naturen.

Gjennom aktive, deltagende og reflekterte voksne kan mye av barnehagens aktiviteter gjøres ute når vær og temperatur tillater det. Vi bruker uterommet bevisst i vårt pedagogiske arbeid. Gode felles opplevelser og undring i naturen er med på å styrke opplevelsen av inkludering og fremmer livsmestring. Uterommet er romslig og konfliktdempende, og nærværende voksne bidrar til at alle blir inkludert i lek og samspill.

Vi jobber med en praksis som heter SELMA. Dette er en pedagogisk praksis som konkretiserer viktige temaer fra rammeplanen, med fokus på sosial og emosjonell utvikling og livsmestring hos barna. SELMA står for **samspill, engasjement, livsglede, mestring og anerkjennelse**.

Vi skal ha ulike implementeringer knyttet til disse kjerneområdene. For eksempel, gjennom samspillaktiviteter som gruppespill og samarbeidsprosjekter, engasjement gjennom kreativitet, livsglede gjennom musikk og dans, mestring gjennom utfordrende oppgaver, og anerkjennelse gjennom positive tilbakemeldinger.

Felles mål: vi vil skape en god hverdag hvor barna får kjenne på glede og vennskap i lek med andre. SELMA skal bidra til å tydeliggjøre god praksis og sikre at alle barn får en trygg og utviklende barnehagehverdag.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), læringsmiljøteam, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst en gang pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
- antall, rom og form

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Når det gjelder lek og læring vil vi dette året spesielt jobbe med:

- Å skjerme leken og gi den tid
- Personalet har en felles forståelse av leken og lekens egenverdien
- Deler barna i mindre lekegrupper
- Gir dagene innhold som inspirerer til fantasi, skaperglede og nye innspill til lek
- Er ute hver dag
- Bruker uteområder som skogen, fjæra, lekeplasser etc.
- Fordyper oss i ulike tema og leker oss gjennom kunnskap
- Bruker IKT som verktøy i lek og læring
- Er bevisst i forhold til bruk og innredning av rommene
- Har leker synlige og tilgjengelige
- Har et bevisst utvalg av leker tilgjengelig, og rekvisitter som inspirerer til variert lek
- Fanger opp barnas interesser og bygger videre på det
- Bygger opp ulike lekemiljøer
- De voksne er flinke til å fordele seg i de ulike lekemiljøene

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen. Vi har dette året valgt å jobbe med demokrati og medvirkning på denne måten:

- De voksne møter barna med anerkjennelse for sine uttrykk. Hos de barna som har lite språk, er det desto viktigere at voksne bruker tid, lytter og tolker hva barna ytrer
- Vi jobber med å gi barn tid og rom for gode dialoger.
- Mindre grupper med en voksen og en liten gruppe barn gir større mulighet for den voksne å være tett innpå barna for å legge til rette for barns medvirkning, mestring, undre seg sammen med barna, og støtte dem i å gi uttrykk for tanker og meninger
- Bevissthet rundt at innredning og tilgjengelighet, gjør det lettere for barna å selv velge hva de vil gjøre og med hvem
- Barna får være med i planlegging av noen aktiviteter, og påvirker hva og hvordan de skal gjennomføres. Det er rom for endring i planer underveis for at barnas innspill skal ha innvirkning.

- Deltakelse gjennom at barna får mulighet til å være med å hente ting, som ved, tenne bål, lage mat, åpne bleiepakke eller hente hansker osv.

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov. Når det gjelder omsorg og danning vil vi dette året spesielt jobbe med at vi:

- Ser på omsorg som en forutsetning for å gi barna trygghet og trivsel
- Legger aktivt til rette for omsorgsfulle relasjoner
- Støtter og oppmuntrer barna til å vise omsorg for andre og selv ta imot omsorg
- Oppmuntrer barna til å hjelpe hverandre og se andre barns behov
- Sørger for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- Har gode rutiner for å møte flerspråklige barn og foreldre
- Er bevisste betydningen av voksne som gode rollemodeller
- Bidrar til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre
- Utfordrer barnas tenkning, invitere til utforskende samtaler og undre oss sammen
- Synliggjør og verdsetter ulike behov i barnegruppa
- Støtter barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Oppmuntrer barna til å prøve selv og til å bli selvstendige

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene. Dette året jobber vi med språkarbeid gjennom å:

- Gi tid til den gode samtalen, lar om nødvendig rutiner og dagsrytme forskyves litt for å skape tid og rom.
- Vi gir barna tid til å tenke seg om, og har toleranse for pauser
- Deler barnegruppa i mindre grupper, med én voksen per gruppe deler av dagen
- Gjør personalet hverandre gode ved å være bevisste på hverandres språkpraksis. Vi øver sammen, veileder og roser hverandre. Være gode rollemodeller.
- Er bevisste på hvordan vi stiller åpne spørsmål på en god måte
- Har gode rutiner for å møte flerspråklige barn og foreldre
- Bruker bøker aktivt i hverdagen
- Bruke bøker med konkrete som språkstøtte
- Er bevisste på å benevne ting i samtale med barna
- Bruker sang, musikk, spill, eventyr og regler for å stimulere språkutviklingen
- Vi benytter oss av biblioteket, for å sikre et variert og oppdatert utvalg av bøker

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt. Dette året vil vi spesielt jobbe med:

- Vi tar hverandre på alvor og møter hverandre med respekt
- Skaper rom for gode samtaler/undring
- Hjelper barna med å sette ord på følelser og finne gode løsninger
- Støtter barna i å utvikle empati
- Støtter barna i utvikling av egen identitet
- Utvikle respekt for andre
- Skaper forståelse/toleranse for forskjellige religioner og kulturer, deriblant samenes kultur
- Markerer de religiøse og kulturelle høytider som er representert i barnehagen
- Vi lærer å respektere ulikheter og løfter frem og verdsetter forskjeller hos hverandre
- Utfordrer barn som ofte velger bort noen typer aktiviteter til å prøve noe nytt, og gis muligheten til å erfare at det kan være gøy
- Legger vekt på at det er mange måter å være jente på, og mange måter å være gutt på
- Legger til rette for at alle barna kan leke med det de har lyst til, delta i ulike roller i lek etc.
- Jobber aktivt for at både jenter og gutter skal få like mye oppmerksomhet og forventinger ut ifra hvem de er og ikke ut ifra kjønn
- De ansatte ser på den gode leken hos barna uavhengig av kjønn
- I uke 6 har vi særskilt fokus på likestilling, inkludering og mangfold. Kristiansand kommune har slagordet «En by for alle»

Bærekraftig utvikling

Våre barnehager er miljøfyrtårnsertifisert og skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i, både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling og dette året vil vi spesielt jobbe med:

- Ha miljøuke høst og vår
- Legge til rette for kildesortering og resirkulering av søppel med barna
- Plukke søppel sammen med barna
- Tenke gjenbruk og holdbarhet ved innkjøp av nye leker og møbler
- Fikse leker og annet så langt det la seg gjøre
- Grave ned søppellenker
- Så frø av ulike typer
- Forsyne oss bare med den maten vi tror vi kan spise – heller flere små porsjoner enn én stor
- Lage standardporsjoner basert på hvor mye barna vanligvis spiser. Slike standardoppskrifter kan lett justeres etter antall barn
- Bruke restemat. Gammelt brød er utmerket til ostesmørbrød eller krutonger.
- Å være nøye med å sette pålegg kjølig, emballere trygt, og ikke åpne mer enn vi bruker
- Tåle å spise eksempelvis frukt og grønt som ikke ser perfekt ut, og vi smaker på nye ting
- Ha samtaler med barn om bærekraft

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder og vil dette året spesielt jobbe med:

- Tross motgang kan barn også føle på mestring
- Vi bidrar til et trygt sted og støtter barn i møte med utfordringer slik at de erfarer at utfordringer er til for å løses
- Vi ønsker å støtte barn til å bli robuste, trygge og å utvikle god selvfølelse
- Vi jobber for at alle skal oppleve at de er en del av et fellesskap
- Vi oppmuntrer barn til å støtte og hjelpe hverandre
- Vi oppmuntrer barna og gir dem muligheter og tid til å prøve selv
- Skaper rom for humor og livsglede ved å være til stede i øyeblikket
- Prøver å ta barneperspektivet
- Støtter barn i følelsesregulering, er gode modeller og gir trygghet
- Gjør barna bevisste på seg selv og at de kan sette grenser for seg selv og egen kropp
- Styrker barnas selvfølelse ved å bekrefte deres absolutte verdi (Jeg ser deg, og liker deg – akkurat som du er)
- Gir barna en hverdag med en god balanse mellom ulike aktiviteter, ro og hvile. Vi er oppmerksomme på barns ulike behov, og tilpasser så langt det er mulig
- Gir barna et stimulerende og utfordrende miljø hvor de kan utvikle sine motoriske ferdigheter og selvtillit

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelser. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

- Være bevisste vår egen barnehagekultur og våre kjerneverdier: Likeverd, anerkjennelse, deltakelse og tilhørighet. La barnehagen kjennetegnes av gode relasjoner, positive forventninger, deltakelse og mestring
- Personalet skal jobbe med betydningen og forståelsen av ordet krenkelse. Vi skal ha en kultur for å si fra når vi opplever krenkelse barn-barn og voksen-barn
- Barnehageledelsen er kulturbærere og viser vei og tar ansvar for at våre verdier og normer fremmer et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn
- Relasjonsbasert ledelse av barnegrupper hvor god struktur, tilhørighet og deltakelse står sentralt
- Barnehagens ansatte deltar aktivt i å utvikle fellesskap mellom barna som er preget av gode relasjoner, anerkjennelse og opplevelsen av å være betydningsfulle deltakere i fellesskapet
- Barnehagen legger til rette for et godt foreldresamarbeid og har alltid barnets beste som mål

For å sikre et trygt og godt barnehagemiljø for barna, har vi i Karuss og Skårungen barnehageenhet følgende tiltak igjennom året:

HØST	Oppstarts samtaler med nye foreldre Foreldremøte Personalmøte med gjennomgang av «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø» Valg av representanter for samarbeidsutvalget Vennskapsbuss Relasjonskartlegging Foreldresamtaler
VÅR	Foreldreundersøkelsen Gjennomgang av foreldreundersøkelsen Barnesamtaler/ vennskapsbuss Vurdering av egen praksis i forhold til aktivitetsplikten Foreldresamtaler Relasjonskartlegging Foreldremøte

Vurdering

Barnehagen utvikles gjennom jevnlig å vurdere det pedagogiske arbeidet. Ved å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Foreldreundersøkelsen og andre kartlegginger er viktige data for barnehagen i vurderingsarbeidet. Barnehagen har flere metodiske verktøy i vurderingsarbeidet, blant annet brukes pedagogisk analyseverktøy som PA eller SMTTE og ulike metoder for pedagogisk dokumentasjon som for eksempel bilder fra aktiviteter og rutinesituasjoner i hverdagen eller korte praksishistorier. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Progresjon

Barnehagen skal hver dag legge til rette for at alle barn får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Progresjon i barnehagen handler om at leken og barnehagens innhold skal være i utvikling, slik at alle barna kan møte nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, lærelyst og utforskertrang. I barnehagen skal progresjon knyttes til prosesser som lek og opplevelser, og ikke til læringsmål. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan legger vi til rette for progresjon i vår praksis når det gjelder pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø? (Rammeplanen, 2017, s.44).

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen tema og fokusområder innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- Hver avdeling skriver månedsbrev og månedsplaner der vi oppsummerer forrige måned, forteller om planer for videre arbeid, og gir viktig informasjon til foresatte
- Vi bruker Visma og hjemmesiden for å dokumentere. Andre oppslagstavler blir også brukt for å synliggjøre innholdet i barnehagen
- Foreldresamtalskjema med utgangspunkt i barnets styrker og ressurser blir brukt for å dokumentere barnets utvikling og som et verktøy i arbeidet med å støtte barnet videre i sin utvikling
- Barnesamtaler blir brukt til å gi tid og rom for barnet til å fortelle om sin opplevelse, trivsel og tanker om barnehagelivet
- Kartlegging av barnehagemiljøet, vi bruker vennskapsbussen
- TRAS (Tidlig registrering av barns språkutvikling) brukes ved behov
- Vi bruker pedagogisk analyse (PA) som verktøy når vi jobber med utvikling og progresjon i personalgruppa.
- Vi har avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter og planleggingsdager i løpet av året hvor vi bruker årsplanen aktivt i arbeidet med egenvurdering og for å sikre progresjon.
- Innspill fra SU eller fra foreldre
- Vi bruker foreldreundersøkelsen for å forbedre praksis og sikre progresjon
- Innspill fra studenter, UiA og andre samarbeidspartnere gjør at vi vurderer egen praksis
- Personalet har en bevissthet rundt leker, materialer og det fysiske miljøet rundt
- Ståstedsundersøkelsen rundt rammeverket fra Kristiansand kommune

